

El papa Francesc va per feina

▶ Quan es compleixen sis mesos de la seva elecció —fou elegit el 13 de març passat—, el papa Francesc mira el rellotge, com indicant que encara li queden moltes coses a fer... Déu n'hi do la feina que ha fet en aquests sis mesos! Ha publicat la seva primera encíclica titulada *Lumen fidei*, aprofitant el projecte que sobre la fe ja tenia en el teler Benet XVI; ha nomenat un grup de cardenals que l'ajudi en la reforma de la Cúria —es reunirà el proper octubre—; ha fet el seu primer viatge internacional a Rio de Janeiro per presidir els actes finals de la Jornada Mundial de la Joventut, i ha creat un estil propi i s'ha manifestat com un gran comunicador...

Francesc dóna una imatge del Papa molt propera a la de Joan XXIII, la canonització del qual es preveu, juntament amb la de Joan Pau II, per al final d'aquest any.

GLOSSA

No ens deixeu sols

Una mare de quatre fills explica una recent experiència de pregària amb la nena de vuit anys. Deia: «Generalment, tinc l'hàbit de pregar amb els meus fills petits quan van a dormir. Un dia dèiem amb la nena la pregària que fem habitualment: «Àngel de la guarda, dolça companyia, no em deixis sola, ni de nit ni de dia, perquè jo sola em perdria però la Verge em cuidaria». La primera nit després de morir l'àvia vaig suggerir que l'afegíssim a la pregària i la nena, espontàniament, pregà així: «Àngel de la guarda, dolça companyia, no em deixis sola, ni de nit ni de dia, perquè jo sola em perdria però la Verge em cuidaria... i l'àvia també».»

Afegia la mare: «Quan els explicàvem que l'àvia havia traspasat, recordo que comentàrem que ella seguiria vetllant per nosaltres des del cel». La seguretat que aquells que ens han estimat i són ja a la casa del Pare vetllen i tenen cura d'intercedir per nosaltres és en l'origen de la nova versió d'aquesta tradicional pregària que brollà espontàniament dels llavis d'aquesta nena.

Aprendre a pregar de llavis estimats —dels pares, dels avis—, descobrir la proximitat de Déu —la capacitat de comunicar-m'hi—, la constància en la pregària —cada dia—, descobrir la comunió dels sants —la intercessió de l'àvia i dels que ens han precedit i són ja en l'amor de Déu... És recomanable que els nostres infants visquin aquestes experiències, que ho facin amb naturalitat, en l'aprenentatge domèstic, en la relació familiar d'amor, en el mestratge dels adults... «Tots ells eren constants i unànimes en la pregària, juntament amb algunes dones, amb Maria, la mare de Jesús, i amb els germans d'ell» (Ac 1,14). És bo que els adults ens sentim responsables d'aquesta iniciació, ens sapiguem mestres d'aquesta i d'altres dimensions vitals i en fem un acte d'amor vers els infants. Potser algú ho troba morbós... «Ai, parlar dels morts! Encara somiaran amb fantasmes!» Però no és així, perquè en lloc d'històries de fantasmes, els cristians en fem signes d'amor, de protecció i de certesa d'afecte familiar.

Enric Puig Jofra, SJ

RESSÒ DE LA PARAULA

Paraules de fe: Jean Guitton (II)

No som pocs els catòlics que hem vist la nostra història de fe profundament marcada pel Concili Vaticà II. Malauradament sembla que no tots ho hagin «digerit» bé: uns perquè pensen que el concili va traïr la fe de sempre, uns altres perquè s'han quedat amb els canvis superficials i han buidat la seva fe de tot significat i de tota certesa.

En tot cas, la profunda marca que ens va deixar el concili fa que Jean Guitton ens resulti molt proper. En efecte, els ponts que ell desitjava desplegar entre la fe i la ciència es corresponen amb els que va bastir en gairebé tots els àmbits de la seva vida i el seu pensament. Els qui hagin viscut l'Església dels anys setanta i vuitanta, entendran que el puguem qualificar de «cristià del diàleg». Així el veiem alineat perfectament amb el seu gran mestre i amic, el papa Pau VI, i amb l'esperit i la lletra del Concili Vaticà II.

Des de la seva joventut i sota la influència d'algun sacerdot, com M. Pouget, a qui considerarà tota la seva vida com «un tresor enterrat en un camp», va practicar el diàleg, encara que llavors hagués de fer-ho en una mena de «clandestinitat». Ho va viure en l'àmbit ecumènic (en reunions d'amagat amb representants d'altres confessions cristianes), com també en l'àmbit del pensament contemporani, en els seus contactes amb teòlegs i filòsofs oberts a la modernitat, com en el dels problemes socioculturals, en la seva participació en les setmanes socials. S'entendrà que arribés a escriure:

«El Concili ha estat la sorpresa, la corona i goig de la meva vida, l'esdeveniment esperat i, malgrat fos considerat impossible, que... es convertia per a mi en el terme i en el misteri, en un terme i en un origen.»

Pocs catòlics laics hauran anhelat, gaudit, viscut el Concili Vaticà II com ell, convidat pel Papa a participar com a observador i havent parlat en l'assemblea de bisbes: per a ell es tractava veritablement d'una Església oberta al diàleg.

Però, què significava això realment? La tercera part del seu encisador llibre *Diàlegs amb Pau VI*, s'intitula «El diàleg sobre el diàleg». Tots dos interlocutors glossen el que el Papa havia exposat en el capítol 5è de la seva encíclica *Ecclesiam suam* sobre aquesta qüestió. És possible realment el diàleg, fins i tot el diàleg entre un creient i un ateu? No acabem cadascun amb la seva opinió, no correm el perill de dissoldre'ns o de buscar un pur consens perquè ningú no es molesti?... Guitton retenia una frase que la seva mare havia copiat en el seu *Carnet malva*:

«Cal que es restableixi l'harmonia entre els moderns sense fe i els creients sense modernitat, cal que els primers trobin Déu i que els segons vagin endavant sobre la terra.»

Ell tenia clar un principi bàsic: el diàleg és un camí per arribar a un lloc, una recerca per trobar alguna cosa. Aquest lloc i aquesta «alguna cosa» és la Veritat. «Què és un concili, sinó un òrgan comunitari, destinat a mantenir, a purificar, a promoure la fe?», dirà en *Allò que jo crec*. La bellesa del diàleg inserit en el camí de la fe, consisteix a propiciar la recerca en comú, en el que té d'intercanvi, d'escolta, d'humilitat, de pràctica de l'amor cristià. Però el seu sentit i el seu valor rau en el fet de ser un mitjà, perquè un dia la Veritat buscada junts també sigui gaudida en comú. De res no haurà servit el Concili Vaticà II si no ens ha fet creure més i millor.

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

ENTREVISTA

IGNASI RICART

El darrer màrtir

Mn. Jeroni Fàbregas Camí va ser executat el 20 gener de 1939 al Pla de Manlleu. Tenia 29 anys i feia de sanitari i alhora de capellà durant la guerra. Fou consiliari dels Fejocistes i vicari de Vilabella. Un soldat que havia d'anar a la batalla de l'Ebre va escriure una carta als seus pares on lloava Mn. Jeroni, però aquesta va ser interceptada per un comandant, cosa que va provocar que el matessin. Un nebot seu, el P. Ignasi Ricart, claretià, recorda el testimoni d'aquest darrer màrtir de la Guerra (in)Civil a Tarragona, que serà beatificat el proper 13 d'octubre.

Qui era Mn. Jeroni?

Fill de l'Esplugu Calba, va ser catequista i va participar activament de l'Aplec catequístic de Catalunya a Montserrat, el 1933. Va ser ordenat prevere el 1934, poc després de la mort de la seva mare. Era vicari de Vilabella, on el va sorprendre la guerra.

Per què va ser el darrer màrtir?

El setembre de 1938 es va enrolar com a sanitari, tenint cura dels soldats republicans. Vivia al Mas d'en Puig i la nit de Nadal de 1938 va donar la primera comunió a la filla i a dos cosins de la família Pahí-Salvadó. Els soldats anaven a confessar-s'hi.

Quin testimoni de fe li va deixar?

Als 11 anys, vaig assistir al trasllat de les seves despulles a l'Esplugu Calba. Em van explicar el seu apostolat. La crema de la parròquia no el va deixar paralizat, sinó que va començar un nou apostolat: acompanyar els soldats republicans. Com al P. Claret, la caritat de Crist l'esperonava. La família em va regalar el calze i la patena de la seva ordenació, però fa tres anys els vaig donar —retornar— a la parròquia de Vilabella.

Òscar Bardají i Martín

JESÚS DE NATZARET

Maria, memòria de Jesús

Avui, 8 de setembre, s'escau la festa de la Nativitat de la Mare de Déu. Amb aquest motiu publico un fragment de l'obra de Benet XVI dedicat a santa Maria com a memòria de Jesús i, especialment en això, imatge de l'Església.

El que diu Joan en el seu Evangeli sobre el record que esdevé comprensió i camí «cap a la veritat sencera» toca molt de prop el que Lluc diu del record de la Mare de Jesús.

En tres passatges de l'Evangeli de la infància esmenta Lluc el procés del record. En el relat de l'anunciació de l'àngel Gabriel, l'evangelista ens diu que Maria es va torbar en sentir l'àngel i que va tenir un diàleg interior amb ella mateixa sobre què volia dir aquella salutació. Els textos més importants són en el relat de l'adoració dels pastors. L'evangelista narra: «Maria guardava tot això en el seu cor i ho meditava» (Jn 2,19). I al final de la narració sobre Jesús de dotze anys, diu un altre cop: «La seva mare conservava tot això en el seu cor» (Jn 2,51).

El record de Maria és primerament conservar en la memòria els fets succeïts. Però, més que això, és un diàleg interior amb el passat. D'aquesta manera entra ella dins dels fets, els veu en llur context i així arriba a comprendre'ls.

L'Evangeli de Joan es basa en aquesta mena de record i n'aprofundeix el concepte com a record del conjunt dels deixebles, de l'Església. Aquest record de l'Església és guiat per l'Esperit Sant, que així ens condueix «a la veritat sencera».

Joseph Ratzinger-Benedict XVI
(Jesús de Natzaret, 1a part, Ed. Claret)

HECHOS DE VIDA

La Virgen María en Japón

En Tokio hay un templo dedicado a Canon, la diosa de los comerciantes. Y en el puerto de Nagasaki hay un pequeño templo de madera, dedicado a la Virgen María-Canon. Fue construido en el s. XIX por el misionero francés P. Petit Jean.

Un buen día, una joven japonesa se presenta al P. Petit y hablan:

«¿Quién te ha mandado a Japón? ¿Por qué no tienes ni mujer ni hijos?» Dos semanas después, saluda al misionero y le pregunta: «Los católicos ¿no tienen una diosa, tal como los japoneses veneran a Canon?»

El P. Petit trató de explicarle: «La Virgen María no es una diosa. Pero sí que es la Madre de Dios». La llevó ante el altar. Después de una reverencia a la talla de la imagen de la Virgen María, la joven dijo: «Padre: a usted le ha enviado el Papa. Y yo soy católica. Mis antepasados fueron católicos. Ahora somos más de 10.000 en Nagasaki. Todos esperábamos su venida. Ella, María-Canon, nos ha salvado.»

Mons. Cirarda escribió: «La primitiva capilla de madera es monumento nacional. Miles de japoneses la visitan, asombrados de que tantos compatriotas hubieran mantenido su fe así, durante más de 250 años, en tiempos de dura persecución y de sufrimiento. Una imagen de María-Canon preside mi despacho.»

J. M. Alimbau

QUINA MÍSTICA, AVUI?

L'existència, un repte

La realitat que vivim és dura. Necessitem fortalesa, capacitat de resistència, esperança... La crisi que estem patint a molts nivells és un dolorós crit d'alerta que ens demana revisar profundament la nostra manera d'entendre l'existència.

No com quelcom que ens arriba sense més i segueix el seu destí, sinó com el que realment és, un repte. Sí, l'existència és un repte. Perquè el món no és ni molt menys de color rosa. Hi ha sofriment, pobresa, soledat, injustícia, violència..., i la nostra realització com a persones no és quelcom que ens sigui donat en néixer, sinó que l'hem d'anar construint pas a pas, amb molt d'esforç. Això resulta evident en el nostre context actual, ferit per la conducta perversa d'unes persones que s'han aprofitat de la pròpia situació de poder, en diferents àmbits —financer, polític, religiós, econòmic...—, per perseguir els propis interessos en lloc del bé comú. Una nova evidència que el pecat no és una ofensa a un Déu gelós del seu honor, sinó una ofensa al nostre pròxim, a la seva dignitat que és la dignitat i l'honor de Déu (Sant Ireneu).

Sí, ser persona no és fàcil i l'existència és un repte. Viure una existència mística, avui més que mai significa contemplar Déu en la realitat opaca, ambigua i dura que és el nostre món, i fer que aquest esdevingui més humana, és a dir, més diví. No hi ha fe cristiana sense seguiment de Jesús de Natzaret. No hi ha fe cristiana sense praxi contemplativa, és a dir, sense mística...

Adelaide Baracco, teòloga

LECTURES MISSA DIÀRIA I SANTORAL

Accés al Breviari

- 9. **Dilluns** (lit. hores: 3a setm.) [Col 1,24-2,3 / Sl 61 / Lc 6,6-11]. Mare de Déu del Claustre (Solsona), romànica; sant Pere Claver (Verdú, 1580 - Cartagena d'Índies, 1654), prev. jesuïta, apòstol dels esclaus a Colòmbia.
- 10. **Dimarts** [Col 2,6-15 / Sl 144 / Lc 6,12-19]. Sant Nicolau de Tolentino, prev. agustinià; beats Domènec Castellet (1592-1627), d'Esparreguera, Lluís Eixarc (1597-1628), de Barcelona, prev. dominicans i mrs. a Omura.
- 11. **Dimecres** [Col 3,1-11 / Sl 144 / Lc 6,20-26]. Beat Bonaventura Gran (Riudoms 1620 - Roma 1684), rel. franciscà; sant Protus i sant Jacint, germans mrs. (s. IV); santa Teodora Alexandrina, penitent.
- 12. **Dijous** [Col 3,12-17 / Sl 150 / Lc 6,27-38]. El Nom de Maria. Mare de Déu de Lluc, patrona de Mallorca, i altres advocacions; sant Guiu, pelegrí.
- 13. **Divendres** [1Tm 1,1-2.12-14 / Sl 15 / Lc 6,39-42]. Sant Joan Crisòstom (†407), bisbe de Constantinoble i doctor de l'Església; sant Felip, pare de santa Eugènia.
- 14. **Dissabte** [Nm 21,4-9 (o bé: Fl 2,6-11) / Sl 77 / Jn 3,13-17]. Exaltació de la Santa Creu, titular de la catedral de Barcelona; sant Crescenci, noi mr., fill de sant Eutimi.
- 15. **† Diumenge vinent**, XXIV de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Ex 32,7-11.13-14 / Sl 50 / 1Tm 1,12-17 / Lc 15,1-32 (o més breu: 15,1-10)]. Mare de Déu dels Dolors; sant Nicomedes, mr.; santa Caterina de Gènova, viuda.

DIUMENGE XXIII DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre de la Saviesa (Sv 9,13-18)

Quin home pot conèixer què desitja Déu? Qui pot descobrir la voluntat del Senyor? Perquè els raonaments dels mortals són insegurs, són incertes les nostres previsions: el cos que es descompon afeixuga l'ànima, aquesta cabana de terra és una càrrega per a l'esperit, capaç de meditar. Si amb prou feines ens afigurem les coses de la terra, si ens costa descobrir allò mateix que tenim entre mans, qui haurà estat capaç de trobar un rastre de les coses del cel? Qui hauria conegut mai què desitjàveu, si vós mateix no haguéssiu donat la saviesa, si no haguéssiu enviat de les altures el vostre Esperit Sant? Així s'han redreçat els camins dels habitants de la terra, els homes han après a conèixer què és del vostre grat, i la saviesa els salva.

▶ Salm responsorial (89)

R. *Al llarg de tots els segles, Senyor, heu estat sempre la nostra muralla.*

Vós feu tornar els homes a la pols / dient-los: «Torneu-vos-en, fills d'Adam». / Mil anys als vostres ulls / són com un dia que ja ha passat, / com el relleu d'una guàrdia de nit. R.

Quan preneu els homes, / són com un somni en fer-se de dia, / són com l'herba que s'espiga: / ha tret florida al matí, / al vespre es marceix i s'asseca. R.

Ensenyeu-nos a comptar els nostres dies / per adquirir la saviesa del cor. / Calmeu-vos, Senyor, què espereu? / Sigueu pacient amb els vostres servents. R.

Que el vostre amor no trigui més a saciar-nos / i ho celebrarem amb goig tota la vida. / Que l'amabilitat del Senyor / reposi damunt els seus servents. / Doneu encert a l'obra de les nostres mans. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau a Filèmon (Flm 9b-10.12-17)

Estimat: Jo, Pau, ambaixador de Crist, i pres per causa d'ell, recorro a tu intercedint a favor del meu fill Onèsim, jo que l'he engendrat en la fe estant a la presó. Ara te'l retorno com si t'enviés el fruit de les meves entranyes. Jo hauria volgut retenir-lo al meu costat, perquè em servís en lloc teu mentre seré a la presó per causa de l'evangeli, però no he volgut fer res sense el teu consentiment: no m'hauria agradat obligar-te a fer un favor com aquest, si tu no el feies de bon grat. Qui sap si, providencialment, Onèsim se separà un moment de tu perquè ara el recobris per sempre, i no com esclau, sinó molt més que això: com un germà estimat. Ho és moltíssim per a mi, però més encara ho ha de ser per a tu, tant humanament com en el Senyor. Per tant, si em comptes entre els qui tenim part en uns mateixos béns, rep-lo com em rebries a mi mateix.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 14,25-33)

En aquell temps, Jesús anava amb molta gent; ell es girà i els digué: «Si algú vol venir amb mi i no m'estima més que el pare i la mare, que l'esposa i els fills, que els germans i les germanes, i fins i tot que la pròpia vida, no pot ser deixeble meu. Qui no porta la seva creu per venir amb mi, no pot ser deixeble meu.

»Suposem que algú de vosaltres vol construir una torre. ¿No us asseureu primer a calcular-ne les despeses, per veure si teniu recursos per acabar-la? Perquè, si després de posar els fonaments, no podíeu acabar l'obra, tots els qui ho veurien començarien a burlar-se'n i dirien: "Aquest home havia començat a construir, però no pot acabar". Si un rei vol anar a combatre amb un altre, ¿no s'asseurà primer a deliberar si amb deu mil homes podrà fer front al qui ve contra ell amb vint mil? I si veia que no pot, quan l'altre encara és lluny li enviarà delegats a negociar la pau. Així també, ningú de vosaltres no pot ser deixeble meu si no renuncia a tot el que té.»

▶ Lectura del llibre de la Sabiduría (Sb 9,13-19)

¿Qué hombre conoce el designio de Dios? ¿Quién comprende lo que Dios quiere? Los pensamientos de los mortales son mezquinos, y nuestros razonamientos son falibles; porque el cuerpo mortal es lastre del alma, y la tienda terrestre abruma la mente que medita.

Apenas conocemos las cosas terrenas y con trabajo encontramos lo que está a mano: pues, ¿quién rastreará las cosas del cielo? ¿Quién conocerá tu designio, si tú no le das sabiduría, enviando tu santo espíritu desde el cielo?

Sólo así fueron rectos los caminos de los terrestres, los hombres aprendieron lo que te agrada, y la sabiduría los salvó.

▶ Salmo responsorial (89)

R. *Señor, tú has sido nuestro refugio de generación en generación.*

Tú reduces el hombre a polvo, / diciendo: «Retornad, hijos de Adán.» / Mil años en tu presencia / son un ayer, que pasó; / una vela nocturna. R.

Los siembras año por año, / como hierba que se renueva: / que florece y se renueva por la mañana, / y por la tarde la siegan y se seca. R.

Enséñanos a calcular nuestros años, / para que adquiramos un corazón sensato. / Vuélvete, Señor, ¿hasta cuándo? / Ten compasión de tus siervos. R.

Por la mañana sácianos de tu misericordia, / y toda nuestra vida será alegría y júbilo. / Baje a nosotros la bondad del Señor / y haga prósperas las obras de nuestras manos. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a Filemón (Flm 9b-10.12-17)

Querido hermano:

Yo, Pablo, anciano y prisionero por Cristo Jesús, te recomiendo a Onésimo, mi hijo, a quien he engendrado en la prisión; te lo envío como algo de mis entrañas.

Me hubiera gustado retenerlo junto a mí, para que me sirviera en tu lugar, en esta prisión que sufro por el Evangelio; pero no he querido retenerlo sin contar contigo; así me harás este favor, no a la fuerza, sino con libertad. Quizá se apartó de ti para que lo recobres ahora para siempre; y no como esclavo, sino mucho mejor: como hermano querido.

Si yo lo quiero tanto, cuánto más lo has de querer tú, como hombre y como cristiano. Si me consideras compañero tuyo, recíbelo a él como a mí mismo.

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 14,25-33)

En aquel tiempo, mucha gente acompañaba a Jesús; él se volvió y les dijo: «Si alguno se viene conmigo y no pospone a su padre y a su madre, y a su mujer y a sus hijos, y a sus hermanos y a sus hermanas, e incluso a sí mismo, no puede ser discípulo mío. Quien no lleve su cruz detrás de mí no puede ser discípulo mío.

»Así, ¿quién de vosotros, si quiere construir una torre, no se sienta primero a calcular los gastos, a ver si tiene para terminarla? No sea que, si echa los cimientos y no puede acabarla, se pongan a burlarse de él los que miran, diciendo: "Este hombre empezó a construir y no ha sido capaz de acabar."

»¿O qué rey, si va a dar la batalla a otro rey, no se sienta primero a deliberar si con diez mil hombres podrá salir al paso del que le ataca con veinte mil? Y si no, cuando el otro está todavía lejos, envía legados para pedir condiciones de paz. Lo mismo vosotros: el que no renuncia a todos sus bienes no puede ser discípulo mío.»

El Salvador. Pintura sobre taula, atribuïda a Pedro Berruguete. Museu Diocesà de Palència

COMENTARI

Deixar-ho tot per Jesús

En el text evangèlic d'avui, hi trobem quatre ensenyaments entrelaçats: estimar Jesús per damunt de tothom, portar la pròpia creu, asseure's a deliberar i renunciar a tot el que es té.

«Si algú vol venir amb mi...»: Jesús posa condicions. La primera condició és estimar Jesús per damunt dels llaços familiars i, fins i tot, de la pròpia vida. La família sempre ha estat una institució sagrada, amb lligams estretament corporatius. Jesús es posa per damunt d'això, com també del més sagrat que tenim que és la pròpia vida. D'aquesta manera Jesús esdevé el màxim absolut per al deixeble.

Estimar en la tradició bíblica no és un sentiment —això és una novetat del romanticisme— sinó un compromís. Quan la Bíblia diu que Déu estima el seu poble vol dir que s'ha compromès a favor d'ell. Estimar Jesús i el pròisme vol dir comprometre's a favor seu amb totes les forces.

La segona condició és portar la pròpia creu, és a dir, compartir el destí de Jesús amb les pròpies angoixes. La creu esdevé un símbol del rebuig i el patiment. Qui no accepta el fracàs, el dolor, els obstacles que comporta la vida humana, no pot ser deixeble d'un Messies crucificat.

En tercer lloc, amb dues comparances paral·leles, Jesús ens mostra la necessitat de deliberar

abans de comprometre's a seguir-lo. No podem llançar-nos a una empresa per a la qual no comptem amb forces suficients. No podem voler seguir Jesús si no comptem amb la voluntat i la força que això demana.

Finalment, tot acaba amb una afirmació extrema: qui no renuncia a tot el que té, no pot seguir Jesús, perquè sempre trobarà excuses per ocupar-se'n; excuses que el duren a igualar l'evangeli. Potser és aquest el nostre mal, que estimem Jesús només amb el sentiment, defugim la creu, no acabem de deixar-ho tot per ell i no fem altra cosa que viure un evangeli igualit.

Jordi Latorre, SDB

CRÒNICA

Sant Domènec al Monestir de Santa Maria de Montsió. El passat 8 d'agost, el bisbe Agustí va presidir l'Eucaristia i va compartir la celebració de la diada del sant amb les monges dominiques de clausura presents a Esplugues de Llobregat.

FORMACIÓ

Formació en Pastoral Sanitària. XXIV Edició del curs bianual d'Agent de Pastoral Sanitària, organitzat per l'Escola de Pastoral Sanitària «Nostra Senyora de la Salut» dels Centres Socio-Sanitaris Catòlics de Catalunya, associada al «Camillianum» de Roma i adreçat a totes aquelles persones que assumeixen la missió evangelitzadora en l'àmbit de la salut (religiosos/es, personal sociosanitari, voluntaris, sacerdots, diaques i responsables parroquials). Les classes s'impartiran els dimarts de 15.30 a 19.30 h, entre el 8 d'octubre del 2013 i el 10 de juny de 2014 a la seu de l'Escola (Pl. Urquinaona 11, 3r 1a, de Barcelona). Per a més informació i inscripcions: tel. 933 182 738, csscc@planalfa.es.

PUBLICACIONS I WEB

Qüestions fonamentals plantejades per la biologia actual. Recopilació dels ar-

NOTÍCIES DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA

ticles de Mn. Francesc Nicolau i Pous publicats al setmanari *Catalunya Cristiana*, dins la col·lecció «Cultura i pensament», núm. 28, de l'editorial Claret.

NECROLÒGIQUES

Gna. Teresa Losada, fmm. Diumenge 25 d'agost va arribar a la Casa del Pare aquesta franciscana missionera de Maria. Les exèquies, van ser l'endemà, a les 13 h a la parròquia de Sant Vicenç Màrtir de Sant Vicenç dels Horts, presidides pel germà Pascual Piles, provincial dels germans de Sant Joan de Déu, i concelebrades pel vicari d'Apostolat Seglar, Mn. Josep Maria Domingo, i una trentena més de capellans. Teresa Losada era doctora en filologia semítica i fundadora de la Casa de la Cultura Musulmana Bayt-Al-Thaqafa, dedicada a ajudar els immigrants àrabs a Catalunya. Va ser consultora del Consell Pontifici per al Diàleg Interreligiós de la Santa Seu i entre altres molts reconeixements, va rebre la Creu de Sant Jordi l'any 2002.

I tu, com vius l'Any de la Fe en plena crisi?

Pel fet de ser monja de Sant Benet, la crisi m'afecta més en el cor, que en la vida diària. És la solidaritat amb els que pateixen, el que em fa sofrir. I a vegades fins ho sento en la pròpia família, i, sobretot en gent molt més desamparada. El que abans veies lluny, en llocs de missió, ara t'adones que s'ha apropiat, i si no tingués Fe en Déu, segurament que fins i tot m'inquietaria. Si de fa molts anys procuro fer-me meves les situacions desesperades dels qui menys tenen, ara, a causa també dels mitjans de comunicació, que no paren de parlar del mateix, sento que aquesta situació t'envolta i fa trontollar, veritablement a molta gent.

Pel que fa a mi, personalment, intento viure amb el mínim, encara que sé que les necessitats bàsiques les tinc cobertes.

Com mai, experimento que Déu és el meu puntal ferm, infontollable, i visc abandonada a les seves mans de Pare estimat.

Alhora desitjo profundament que aquests petits gestos de solidaritat que, aquí i allà, brollen de la base, ajudin a un canvi profund de la nostra societat, malauradament massa consumista.

Regina Goberna,
monja

(Extret de Crit Solidari núm. 10, abril 2013, butlletí periòdic de l'Equip de Pastoral Obrera)

ECO DE LA PALABRA

Palabras de fe: Jean Guittou (II)

No somos pocos los católicos que hemos visto nuestra historia de fe profundamente marcada por el Concilio Vaticano II. Desgraciadamente no todos parece que lo hayan «digerido» bien: unos porque piensan que el concilio traicionó la fe de siempre, otros porque se han quedado con los cambios superficiales y han vaciado su fe de todo significado y de toda certeza.

En todo caso, la profunda marca que nos dejó el concilio hace que Jean Guittou nos resulte muy cercano.

En efecto, los puentes que él deseaba tender entre la fe y la ciencia se corresponden con los que construyó en casi todos los ámbitos de su vida y su pensamiento. Quienes hayan vivido la Iglesia de los años setenta y ochenta, entenderán que le podamos calificar de «cristiano del diálogo». Así le vemos alineado perfectamente con su gran maestro y amigo, el papa Pablo VI, y con el espíritu y la letra del Concilio Vaticano II.

Desde su juventud y bajo la influencia de algún sacerdote, como M. Pouget, a quien considerará toda su vida como «un tesoro enterrado en un campo», practicó el diálogo, aunque entonces tuviera que hacerlo en una especie de «clandestinidad». Lo vivió en el ámbito ecuménico (en

reuniones a escondidas con representantes de otras confesiones cristianas), como en el ámbito del pensamiento contemporáneo, en sus contactos con teólogos y filósofos abiertos a la modernidad, como en el de los problemas socioculturales, en su participación en las semanas sociales. Se entenderá que llegara a escribir:

«El Concilio ha sido la sorpresa, la corona y la dicha de mi vida, el acontecimiento esperado y, no obstante considerado imposible, que... se convertía para mí en el término y en el misterio, en un término y en un origen.»

Pocos católicos laicos habrán anhelado, gozado, vivido el Concilio Vaticano II como él, invitado por el Papa a participar como observador y habiendo hablado en la asamblea de obispos: para él se trataba verdaderamente de una Iglesia abierta al diálogo.

Pero, ¿qué significaba esto realmente? La tercera parte de su encantador libro *Diálogos con Pablo VI*, viene titulada como «El diálogo sobre el diálogo». Ambos interlocutores glosan lo que el Papa había expuesto en el capítulo 5.º de su encíclica *Ecclesiam suam* sobre esta cuestión. ¿Es posible realmente el diálogo, incluso el diálogo entre un creyente y un ateo? ¿No acabamos

cada uno con su opinión, no corremos el peligro de disolernos o de buscar un puro consenso para que nadie se moleste?... Guittou retenía una frase que su madre había copiado en su *Carnet malva*:

«Es preciso que se restablezca la armonía entre los modernos sin fe y los creyentes sin modernidad, es preciso que los primeros encuentren a Dios y que los segundos marchen adelante sobre la tierra.»

Él tenía claro un principio básico: el diálogo es un camino para llegar a un lugar, una búsqueda para encontrar algo. Ese lugar y ese «algo» es la Verdad. «¿Qué es un concilio, sino un órgano comunitario, destinado a mantener, a purificar, a promover la fe?», dirá en *Lo que yo creo*. La belleza del diálogo injertado en el camino de la fe, consiste en propiciar la búsqueda en común, en lo que tiene de intercambio, de escucha, de humildad, de práctica del amor cristiano. Pero su sentido y su valor estriban en ser un medio para que un día la Verdad buscada juntos también sea disfrutada en común. De nada habrá servido el Concilio Vaticano II si no nos ha hecho creer más y mejor.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat